

Absztrakt

KÖRNYEZETI SZEMLÉLETFORMÁLÁS A DESIGNKOMMUNIKÁCIÓ FELHASZNÁLÁSÁVAL

A jelenkori kultúrában a környezeti felelősség témaköre egyre nagyobb hangsúlyt kap nem csupán a mindennapi életben, hanem az iskolai gyakorlatban is. Amellett érvelek, hogy az iskolai jelenlét még mindig a legkoncentráltabb közeg Magyarországon a környezeti ismeretek csoportos elsajátításához. Azonban a jelenlegi magyar iskolai tanterv nem ad valós alternatívát a természeti elidegenedés és túlzó energiafelhasználás problémaköreinek kezelésére. Kutatásom kiindulópontjában a hazai iskolai oktatási rendszerhez is kapcsolható — innovatív, környezeti nevelési programokat felépítő, önálló kutatószervezet megalkotása áll, ami működési modelljét tekintve a komfortzóna elhagyásra összpontosít.

Az általam kidolgozott empirikus modellhez a designkommunikáció (COSOVAN 2009) keretrendszerét érvényesítem, amely hatékonyabban képes a designszemlélet és a pedagógia módszertanát az érintett diákokkal együttesen érvényesíteni. A korosztály körülhatárolását gyermeklélektani és személyiségfejlődési kutatásokra alapoztam (MÉREI — BINÉT 2006; COLE — COLE 2006), amelyek megállapítják, hogy a gyermek a 8-12 éves korban intenzívebb nyitottságot mutat a külvilág jelenségei felé. Érvelésem mellett szól, hogy ezt a megtámogatást transzformálva az adott életkorhoz az egyetem első három évében tovább érdemes erősíteni, a karrierkezdés időszaka előtt.

Kutatásom célja, egy olyan — a virtuális és valós tartalmak használati egyensúlyára törekvő — kutató szervezet és a hozzá tartozó kommunikációs felület felépítése, amely a megszokott közegből való kilépés lehetőségeivel épít fel minőségi programokat egy közösség számára (vizsgálati időszakban a közösség egy 10 fős egyetemi társaság) Doktori mestermunkám maga a szervezet és az általa vezetett három projektről szól, kiemelten a HMS program, egy az Osztrák Alpok magashegyi régiójában megvalósított iskola projekt.

Kulcsszavak: Környezeti nevelés, designkommunikáció, szemléletformálás, komfortzóna átlépés.

Tézisek:

- A jelenlegi magyar iskolai tanterv nem ad valós alternatívát a természeti elidegenedés és túlzó energiafelhasználás problémaköreinek kezelésére.
- Létre lehet hozni egy, a hazai oktatási rendszerhez is kapcsolható, innovatív, környezeti nevelési programokat felépítő, önálló kutatószervezetet, amely a komfortzóna elhagyásra fókuszál.
- Érvelésem mellett szól, hogy a szemléletformálást általános iskolában kell kezdeni és ezt a megtámogatást transzformálva az adott életkorhoz az egyetem első három évében tovább érdemes erősíteni.

Abstract

ENVIRONMENTAL AWARENESS — RAISING THROUGH THE ADAPTION OF DESIGNCOMMUNICATION

In contemporary culture, environmental responsibility receives increased attention not only in everyday life but also in school practice. I argue that school presence provides the most adequate context in Hungary for the group acquisition of environmental knowledge. The present Hungarian curriculum, however, fails to address the issues of excessive energy use and natural alienation. The starting point of my research is the creation of an autonomous research organization — which can be linked to the Hungarian school education system — that builds and develops innovative environmental education programs. The operational model of the research organization is based on leaving the comfort zone.

I adapted the framework of design communication (COSOVAN 2009) to my proposed empirical model, for it provides the most powerful combination of design thinking and pedagogical methodology. The delimitation of the age group is based on child psychological and personality developmental research papers (MÉREI — BINÉT 2006; COLE — COLE 2006), which find that children aged 8-12 show an increased openness towards phenomena in the external world. This openness, I argue, ought to be enhanced by an additional training program tailored specifically for university students who are in the first three years of their undergraduate programs and have not started to pursue their careers yet.

The objective of my research is to lay the foundations of a research organization and its communication platform, which aspires to balance the use of virtual and tangible content, and to develop top-notch programs by removing the participants from their usual socio-cultural contexts (the community described in the case study consisted of ten university students). My doctoral dissertation focuses on the organization and discusses its three projects, and pays particular attention to the HMS program, a school project in the high mountain region of the Austrian Alps.

Keywords: environmental education, design communication, awareness-raising, leaving the comfort zone.

Theses:

- The current Hungarian school curriculum does not provide a real alternative for dealing with the problems of alienation from nature and excessive energy consumption.
- It is possible to create an independent research organization that can be linked to the domestic education system, builds innovative environmental education programs, and focuses on leaving the comfort zone.
- My argument is that attitude formation should start in elementary school and that this support should be transformed to the given age and further strengthened in the first three years of university.